

Список літератури: 1. Брижко В.М., Базанов Ю.К., Харченко Л.С. Ліцензування прав на інформаційні ресурси.- К.: Національне агенство з питань інформатизації при Президентові України, 1997.- 131с. 2. Бромберг Г., Хин В., Лыник Н. Рекомендации по определению стоимости объектов промышленной собственности. – М.: НПО «ПОИСК», 1993. – 21 с. 3. Дмитриев О. Методы оценки стоимости ОИС // Интеллектуальная собственность. – 1999. – № 1. – С. 15–25. 4. Карпова Н., Азгальдов Г. Оценка нематериальных активов и интеллектуальной собственности. – М.: Инст. Профес. Оценка, 1999. – 73 с. 5. Оценка интеллектуальной собственности. Бухгалтерский учет и налогообложение /Под общ. Ред. А. Святоцкого. – К.: Изд. дом «Ин-Юре», 1999. – 672 с.

Надійшла до редколегії 14.08.2012

УДК 657.6

О.В.ГАМОВА, канд. екон. наук, доц. каф. ОіА, ЗДІА, Запоріжжя
Т.В.АЛЕКСЮТИНА, ст. гр. ОіА-12м, ЗДІА, Запоріжжя

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

У статті проведено літературний огляд з питання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, узагальнені та розвинуті мета, завдання та джерела інформації аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Ключові слова: розрахунки з постачальниками та підрядниками, аудит, мета, завдання.

В статье проведен литературный обзор по вопросу аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками, обобщены и развиты цель, задания и источники информации аудита расчетов с поставщиками и подрядчиками.

Ключевые слова: расчеты с поставщиками и подрядчиками, аудит, цель, задание.

In article the literary review concerning audit of calculations with suppliers and contractors is spent, tasks and sources of the information of audit of calculations with suppliers and contractors are generalised and developed the purpose.

Keywords: calculations with suppliers and contractors, audit, purpose, task.

Вступ. У процесі господарської діяльності підприємства вступають у взаємовідносини з постачальниками та підрядниками з приводу придбання запасів, основних засобів, отримання послуг тощо. Такі операції супроводжуються відповідними розрахунками.

© О.В.Гамова, Т.В.Алексютіна, 2012

Постановка завдання. Провести теоретичне обґрунтування аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками..

Методологія. Провести огляд і узагальнення джерел інформації аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Організація та методика аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками розглянута у наукових працях багатьох вітчизняних вчених, серед яких такі, як: Н.А. Іванова, О.В. Ролінський, М.Д. Білик, М.І. Бондар, К.О. Утенкова та інші.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Постачальники (підрядники) - це підприємства, що відвантажують продукцію (виконують роботи, надають послуги) покупцям.

Щоб уникнути порушень і зловживань під час здійснення розрахункових операцій, потрібно проводити постійний контроль за їх проведенням та відображенням у бухгалтерському обліку. Стан розрахунків з постачальниками перевіряється за реєстрами аналітичного і синтетичного обліку за рахунком 63 „Розрахунки з постачальниками і підрядниками».

Перед здійсненням аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками потрібно визначити мету перевірки. Серед науковців не існує єдиного погляду щодо цього поняття. Їх думки представлені у таблиці 1.

Таким чином, аналізуючи думки науковців та нормативні джерела можна виділити два підходи до визначення мети аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками (рис. 1).

Отже, метою аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками є встановлення правильності відображення в обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками та висловлення аудитором незалежної думки щодо правильності відображення у звітності підприємства інформації. При цьому за розрахунковими документами встановлюється час виникнення заборгованості, зміст операцій поставок, обґрунтованість застосування цін, тарифів, торговельної націнки (знижки). Одночасно за допомогою зустрічної перевірки контролюється своєчасність і повнота оприбуткування товарно-матеріальних цінностей.

Предметом аудиту операцій з постачальниками та підрядниками є господарські процеси та операції, пов'язані з розрахунками підприємства з кредитором, а також відносини, що виникають при цьому на підприємстві та за його межами.

Таблиця 1- Визначення вчених про мету аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

№	Автор	Мета аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками
1	Бондар М.І. [2]	Встановлення правильності ведення розрахунків з постачальниками за отримані товарно-матеріальні засоби, послуги, підтвердження законності виникнення дебіторської і кредиторської заборгованості, її достовірності і реальності погашення на підставі показників фінансової звітності відповідно до чинного законодавства.
2	Білик М.Д. [1] Іванова Н.А., Ролінський О.В. [3]	Підтвердження правильності відображення в обліку та своєчасності розрахунків підприємств з постачальниками і підрядниками.
3	МСА 200 «Мета і загальні принципи аудиту фінансової звітності» [5], Утенкова К.О. [4]	Висловлення аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у звітності підприємства інформації про розрахунків з постачальниками і підрядниками

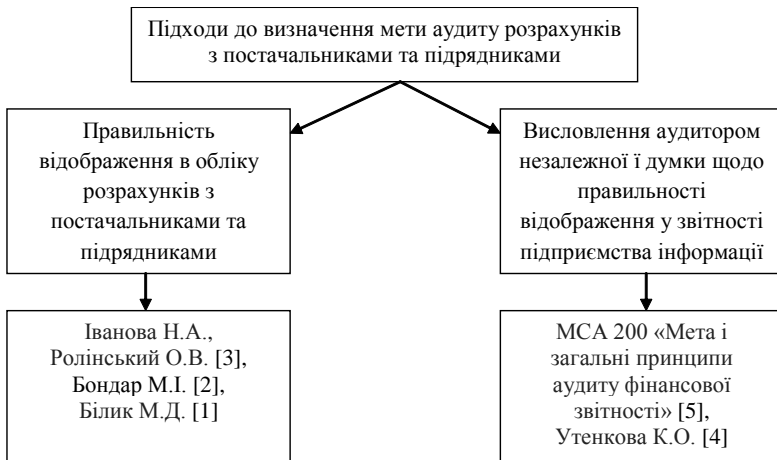

Рисунок 1 – Підходи вчених щодо визначення мети аудиту

Об'єкти розрахунків з постачальниками та підрядниками представлені на рисунку 2.

Завдання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками наведені різними вітчизняними вченими в таблиці 2.

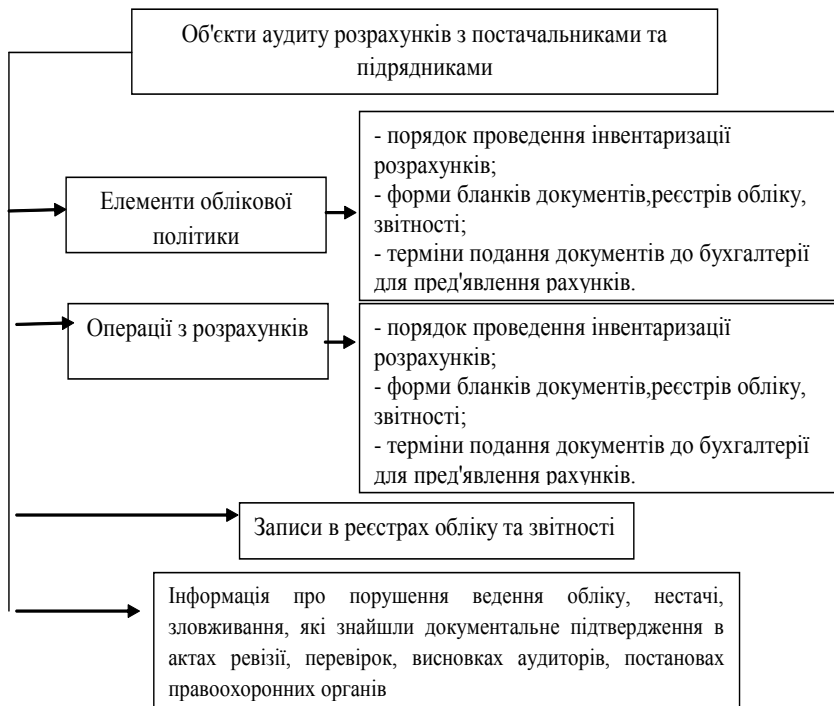

Рисунок 2 - Об'єкти аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

На відміну від існуючих завдань аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, які наведені різними вітчизняними вченими, пропоную додати «Встановлення простроченої кредиторської заборгованості». Її контроль забезпечить стабільність та платоспроможність підприємства. Саме тому пропоную сукупність завдань аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками в таблиці 2.

Джерела інформації для аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на думку різних авторів наведені в таблиці 3.

Таблиця 2 - Завдання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

№	Завдання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками	Бондар М.І. [2]	Білик М.Д. [1]	Утенкова К.О. [4]	Іванова Н.А., Ролінський О.В. [3]	Розробка автора
1	Встановлення наявності, правильності оформлення і дотримання умов договорів та інших документів	+	-	-	-	+
2	Встановлення наявності і правильності оформлення документів з поставки ТМЦ	+	-	+	-	-
3	Встановлення правильності здійснення вказаних операцій та відображення їх у обліку	+	-	+	-	-
4	Підтвердження повноти і своєчасності оприбуткування отриманих матеріалів чи обліку виконаних робіт	+	-	+	-	-
5	Встановлення правильності оформлення та відображення в обліку виданих авансів, пред'явлення претензій	+	-	+	-	-
6	Встановлення правильності відображення за відповідними статтями дебіторської чи кредиторської заборгованості в балансі підприємства	+	-	+	-	-
7	Встановлення причин та строків виникнення заборгованості по розрахунках, визначення реальності та шляхів її погашення	+	-	+	-	+
8	Встановлення правильності інвентаризації кредиторської заборгованості	-	+	-	-	+
9	Встановлення правильності відображення в обліку зобов'язань	-	+	-	+	+
10	Дотримання фінансово-розрахункової дисципліни та її вплив на платоспроможність підприємства	-	+	+	+	-
11	Встановлення реальності заборгованості	-	+	-	+	+
12	Встановлення основної форми розрахунків	-	+	-	+	-
13	Визначення правильності оцінки отриманих товарів при бартерних операціях	-	-	+	-	-
14	Контроль за дотриманням чинного законодавства щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками	-	-	+	-	+
15	Законність виникнення і своєчасність погашення кредиторської заборгованості	-	-	-	+	+
16	Встановлення простроченої кредиторської заборгованості	-	-	-	-	+

Таблиця 3 - Джерела інформації для аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками

№	Джерела інформації для аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками	Іванова Н.А., Ролінський О.В. [3]	Бюндар М.І. [2]	Утенкова К.О. [4]	Розробка автора
1	Вимоги нормативних документів щодо обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками	-	+	+	-
2	Наказ про облікову політику підприємства	-	+	+	-
3	Договірна документація на постачання товарно-матеріальних цінностей, виконання робіт і послуг	-	+	+	-
4	Первинні документи щодо обліку розрахунків, а також документи, що підтверджують надходження, оприбуткування ТМЦ, одержання послуг	+	+	+	+
5	Журнал реєстрації довіреностей на отримання товарно-матеріальних цінностей	-	+	+	-
6	Акти звіряння розрахунків, акти інвентаризації розрахунків, аудиторські висновки	+	+	+	+
7	Облікові реєстри по рахунках	+	+	+	+
8	Головна книга	+	+	+	+
9	Акти та довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки, дані внутрішнього контролю та інша документація, що узагальнює результати контролю	+	-	+	+
10	Фінансова та статистична звітність (ф. 1 "Баланс", ф.3 "Звіт про рух грошових коштів", ф. 5 "Примітки до річної фінансової звітності" тощо)	+	+	+	+
11	Відповіді на запити аудитора	+	-	+	+
12	Результати, отримані в ході аудиторської перевірки	+	-	+	-
13	Журнал реєстрації рахунків-фактур постачальників	-	+	-	-
14	Копії платіжних доручень	-	+	-	-
15	Журнал реєстрації ТТН	-	-	-	+

На відміну від існуючих джерел інформації аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, які запропоновані різними вітчизняними вченими, пропонуємо додати «Журнал реєстрації ТТН», бо він є важливим для контролю надходження товарів та виконання послуг.

Висновки Таким чином на відміну від існуючих завдань аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, які наведені різними вітчизняними вченими, пропонуємо додати «Встановлення простроченої кредиторської заборгованості». Її контроль забезпечить стабільність та платоспроможність підприємства. На відміну від існуючих джерел

інформації аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками, які запропоновані різними вітчизняними вченими, пропоную додати «Журнал реєстрації ТТН», бо він є важливим для контролю надходження товарів та виконання послуг.

Список літератури: 1. Білик М. Д. Управління кредиторською заборгованістю підприємств // Фінанси України. – 2010. – № 9. – С. 24-37. 2. Бондар М. І. Аудит в АПК: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. —188 с. 3.Іванова Н.А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / Н.А. Іванова, О.В. Ролінський. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 216 с. 4.Утенкова К. О. Аудит: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2011. – 408 с. 5.МСА 200 «Мета і загальні принципи аудиту фінансової звітності»

Надійшла до редколегії 14.08.2012

УДК.657.432

В.О.ЧЕРЕПАНОВА, канд. екон. наук, доц. кафедри організації виробництва та управління персоналом НТУ «ХПІ», Харків
Т.В.СОЛОДОВНИКОВА, асистент кафедри організації виробництва та управління персоналом НТУ «ХПІ», Харків,
О.І.ПОДРЕЗ, студентка, НТУ «ХПІ», Харків

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Розглянуто проблему побудови ефективного економічного механізму енергозбереження відносно використання електроенергії в Україні

Ключові слова: електроенергія, енергозбереження, економічний механізм, альтернативні джерела енергії, тарифи, ціноутворення

Рассмотрена проблема построения эффективного экономического механизма энергосбережения относительно использования электроэнергии в Украине

Ключевые слова: электроэнергия, энергосбережение, экономический механизм, альтернативные источники энергии, тарифы, ценообразование

The problem of constructing an effective economic mechanism of energy relative to the use of electricity in Ukraine

Keywords: electric power, energy-savings, economic mechanism, alternative energy sources, tariffs, pricing

Вступ. Сьогодні в багатьох країнах світу найважливішою проблемою є розробка механізму державного управління, який з одного боку сприятиме розвитку ринкових відносин у галузі, а з іншого – підвищить енергоефективність її діяльності. Паливно-енергетичний комплекс України не є винятком, оскільки він знаходиться на етапі становлення ринкових

© В.О.Черепанова, Т.В.Солодовнікова, О.І.Подрез, 2012